

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK VIII.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA plac Katedralny № 4.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p.

Redaktorzy przyjmują od godz. 1—2 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz polkowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-jej stronie za wiersz polkowy lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1-jej str. o politycz. państw. za wiersz pol. lub jego miejsce 1 rub. Reklamy za wiersz polkowy lub jego miejsce 40 kop. Nekrologi za wiersz polkowy lub jego miejsce na 1-jej str. 50 k., po tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia zyczenia najmniejsza za wiersz polkowy lub jego miejsce 18 kop. Ogłoszenia zyczenia najmniejsza za wiersz pol. lub jego miejsce 20 kop. Drobną ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najmniejsza 40 kop. Posady i prace 3-krotne ogłoszenie 20 wyrazów 1 rb. Ogłoszenia w niedzielnym Numerze o 25% drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznie	Półrocz	Kwartal	Miesięcz
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. — Za odnośnienie do domu 10 kop. miesięcznie. Listów niefrankowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rękopisy — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. — Ogłoszenia przyjmuje się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4—6 p. p. w Biurze Ogłoszeń L. i E. Metzla i S-ka, Wielka 38, telefon № 886. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki za wiadomością, w drukarni Józefa Zawadzkiego, Suworskiego № 5.

Numer pojedynczy 5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy 5 kop.

TEATR POLSKI pod dyr. Br. Oranowskiego. (W ogrodzie po-Bernardyjskim). Dziś, w środę (ceny niższe): „BAL W OPERZE” operetka w 3 akt. muz. Heubergera. Jutro: „Widma” oraz „Cavalleria rusticana” (ceny niższe do połowy).

KINEMATOGRAF 31 lipca, 1, 2 i 3 sierpnia 1912 r.: Architektoniczne skarby Ruano, natura. **BRONISŁAWA** Wyprawa do bieguna południowego, w dwóch częściach. W klaszczach przeszedł, dramat. ZDARZENIE PO MASKARADZIE, wspaniała komedia. Cel nie wybiera środków, komedya. — Początek o g. 6-jej pp.

OGRÓD BOTANICZNY dyr. I. A. SZUMANA. Telefon 364. **DZISIAJ** **WIELKA ZABAWA.** Zespół artystyczny A. Herman. — Bioskop, ostatnie nowości. Początek zabawy o godz. 6-jej pp. — Na werandzie od godz. 2-jej pp. OBIADY.

Teatr Familijny Od 31 lipca do 3 sierpnia włącznie: **ZŁOTA SERJA OBRAZÓW: OKRĘT—ZDOBYCZ LWÓW** (Pogromicielka), wstrząsający dramat w 2-eh częściach. Dramat rozgrywa się na palącym się okręcie między rozwałkowanymi lwami i żalagą okrętu. Nieszcześnie kompozytora. dramat. — Ryba zoswała, komedia. Pastelica, scen. z życ. współcz. — Ostatnie nowości, kromka. Anons: Nowości sezonu. Uwaga: Obrazy, demonstrowane kiedykolwiek w Wilnie nie będą się powtarzały. Dyrekcja.

PROGIMNAZJUM S. KOWALUKA (z prawami dla uczących się. Wilno, Preobrażenska 4). Progimnazjum posiada 2 klasy wstępne i 4 istotne. Po ukonczeniu można przejść do 5 kl. gimn. rządów. bez egzaminów o ile są wakany. Przyjmowanie 16-go, 17-go, 18-go i 20-go. Informacji bardziej szczegółowych udziela codziennie Kancelaria od godz. 10-jej rano do 2-jej po poł. Żydzi nie będą przyjmowani w tym roku. 49739

Wileńskie Męskie Gimnazjum KATCHEGO ze wszystkimi prawami szkół rządowych. Przyjmowanie prób dla wstąpienia do kl. wstępnej, I, II, III, V i VI codziennie od godz. 9-jej rano do 2 po poł. w lokalu gimnazjum (zaul. Junkierski, d. Katchego). Egzamina wstępne do kl. wstępnej, I, II, III, V i VI zaczyna się 7-go sierpnia.

Wileńska 8-klasowa Szkoła Komercyjna niniejszym zawiadamia, że przyjmowanie prób do wszystkich klas szkoły zaczyna się w 20 lipca 1912 r. od g. 1 do 2 po poł. we wtorek, środy i czwartki. Początek egzaminów o godz. 9 rano 10-go sierpnia (do 28-go włącznie) podług rozkładu, wywieszonego w przedpokoju szkoły w domu ks. Ogińskiego, Szlachecki zanek № 1, tam, gdzie klub Szlachecki. 47517

Dnia 4-go sierpnia r. b. b. współpracownicy pierwszorzędných firm Warszawskich otwierają w Mińsku gubern. przy ul. Gubernatorskiej № 1, dom Polaka **MAGAZYN BŁAWATNY S. MARKIEWICZ I J. GŁODKIEWICZ.** Polecają JWPP. ostatnie nowości: **na suknie, bluzki i okrycia damskie, oraz wielki wybór Pledów, Chustek, Der, Kolder i t. p.** 49668 **CENY ŚCIŚLE STAŁE.**

DOM HANDLOWY L. i E. METZLIK Centralny Kantor Ogłoszeń (założony w 1878 r.) St.-Petersburg, Moskwa, Warszawa, Wilno, ulica Wielka № 38, telefon. № 886. Przyjmuje ogłoszenia i prenumeratę na wszystkie pisma miejscowe i zamiejscowe po cenach redakcyjnych. 357a

Potrzebne od 29 września MIESZKANIE, złożone z 6-ciu pokoi ze wszelkimi wygodami, przy Prospektie Ś-to Jerskim (do Łukiszek), Nadbrzeżnej, Botanicznej, Siemionowskiej. Szczegółowe oferty wraz z podaniem ceny należy składać w administracji „Kurjera Litewskiego” pod „Mieszkanie 6 pokoi”.

Ś. J. P. Józef Karwowski, Aplekarsz (floty rosyjskiej), po krótkich cierpieniach zmarł 28 lipca r. b. w porcie Cesarza Aleksandra III pod Lipawą, przeżywszy 38 lat. Nabożeństwo żałobne odbyło się w kościele parafjalnym w Lipawie d. 31 lipca o g. 10-jej, poczem zwłoki złożono na nowym cmentarzu. Siroskana żona z synkami zawiadamia o tem krewnych, przyjaciół i znajomych. Osobne zawiadomienia roszyciano nie będą. 50854

D-r JACUŃSKI powrócił z zagranicy i rozpoczął przyjęcia chorych na oczy. **Zaufek Dobroczynny 2a** 50320

O prawa kobiet.

Kwestja udziału kobiety w życiu politycznym na zachodzie Europy od pewnego czasu zaczęła zdobywać realne podstawy. W roku bież. np. zaszedł w Szwecji wypadek, który bądź co bądź sprawę tę posunął znacznie naprzód, choć nie skończył się pomyślnie dla kobiet szwedzkich. Mianowicie rząd szwedzki wniósł do Izby deputowanych projekt prawodawczy przyznania kobietom praw wyborczych: projekt gorąco poparł minister sprawiedliwości, mimo to jednak projekt przepadł. Izba niższa przyjęła go 140 gł. przeciw 66, natomiast Izba wyższa odrzuciła go 86 gł. przeciw 56. Ustawa więc nie przyszła do skutku, wszakże znaczna liczba głosów w Izbie niższej, które opowiedziały się za udzieleniem kobietom praw wyborczych, jest dowodem popularności w Szwecji hasła równouprawnienia kobiety.

Dodajmy jednak, iż stosunki w Skandynawji, jak również w Danji, oddawna już przygotowują grunt do takiego stanowiska opinji publicznej. Skandynawja pierwsza wprowadziła u siebie zasadę równouprawnienia kobiety na polu oświatowym i społecznym, teraz więc idzie kolej na polityczne. Szkoły są tam otwarte i dostępne jednako dla kobiety, jak i dla mężczyzny. Wiedza jest popularyzowana i demokratyzowana wśród najszerzych sfer społecznych bez różnicy płci. Przygotowana, kobieta skandynawska wytrwale i rozumnie zmierza do osiągnięcia pełni praw politycznych, stopniowo zdobywając poszczególne dziedziny tego życia i wnosząc doń doniosły pierwiastek miłości do ziemi ojczyznej. Ta cecha działalności zjednywa jej powszechny szacunek i uznanie. Rząd szwedzki, wnosząc projekt politycznego równouprawnienia kobiet, przez usta swego przedstawiciela podkreślił ich kolosalne zasługi w dziedzinie pracy ekonomicznej i filantropijnej, podniósł też wielki wpływ kobiet w propagowaniu trzeźwości, podniesieniu poziomu etycznego, wreszcie ścisłego przestrzegania sprawiedliwości. Kobiety — zdaniem rządu szwedzkiego — nietylko nie wytworzyły jakiegos zametu na szerszej arenie działalności, lecz wnoszą nawet wielką pracowitość oraz gorące i wytrwale zainteresowanie się sprawami natury ogólnej.

Warto też zwrócić uwagę na trzy inne europejskie kraje północne, które już przyznały kobietom prawa obywatelskie. W Norwegji coś przed 10 laty po raz pierwszy w Europie dopuszczone zostały kobiety do udziału w wyborach do samorządu; 150 kobiet otrzymało mandaty radnych; od tej pory w radach miejskich z ogólnym zadowoleniem sprawują urzędy coraz liczniejsze radne. Zajmują się one gorąco losem kobiet i dzieci pracujących, starają się wprowadzić powszechne nauczanie, zakładają szkoły dla dzieci nierozwiniętych umysłowo lub słabych fizycznie. Gorliwie propagują też kobiety abstynencję od tytoniu i alkoholu, oraz głoszą za zrównaniem zarobków płci obojga w różnych dziedzinach pracy.

W Danji pierwsze wybory do samorządu „bez różnicy” płci odbyły się w roku 1909, i od tej pory kobiety zasiadały w radach miejskich, należąc do różnych stronnictw politycznych. Wnoszą one wszędzie pierwiastek kulturalny, który wpływa dodatnio na złagodzenie walk przeciwwyborczych, co już wielokrotnie zaznaczyła prasa duńska. Zajmują się tam kobiety głównie szkolnictwem, szpitalnictwem, oraz regulowaniem pracy chałupniczej.

W Finlandji, jak wiadomo, kobiety pozyskały prawa wyborcze w r. 1906. Zasiada obecnie w sejmie kilkanaście kobiet z różnych sfer społecznych, biorąc czynny udział w pracy parlamentarnej. Zajmują się gorliwie sprawami zabezpieczenia praw macierzyństwa, racjonalnego wynagrodzenia służby kobiecej, pracy robotnic fabrycznych i t. p.

Prawa wyborcze, jak wiadomo, przyznane zostały nadto kobiecie w Australji i w czterech stanach Ameryki Północnej.

Specjalne miejsce należy się kobietom angielskim. Mają one przyznane już sobie niektóre prawa, dające im grunt do szerszej działalności społecznej. W r. 1907 otrzymały prawa wyborcze gminne i obecnie w radach Anglii, Szkocji i Irlandji zasiada sporo radnych, z których niedługo otrzymała zaszczytne odznaczenia. W jednym z miast angielskich kobieta była burmistrzem, wogóle zaś we wszelkiej działalności publicznej okazuje się doskonałą pracowniczką, rozumiejącą zadania powierzony jej pracy i spełniająca ją sumiennie.

Niestety, ruch Kobiecej w Anglii wszedł od paru lat na tory, które czynią go mocno niesympatycznym i właściwie przynoszą mu dużą szkodę. Oślawione swą krzykliwością sufrażystki, ze swym hałaśliwym „programem czynu”, który kilka z nich zaprowadziło do więzienia, ośmieszają się wyzykami i napadami bandycyckimi nawet na zwolenników ruchu równouprawnienia. Sufrażystki w rzeczywistości utrudniają sobie zdobyć szerszych praw. One to poturbowały niejednokrotnie Asquitha, rzuciły mu siekierę do powozu, usiłowały spalić dom drugiego ministra, rzuciły wreszcie płonące krzesła na parter pełen widzów. One były sprawczyniami zamachów na ministrów i tyle już razy „doprowadzały do wstrętnych awantur w parlamencie, na ulicach, w lokalach publicznych.

Jak wiadomo, kwestja praw wyborczych kobiet w Anglii jest teraz aktualnością. Nie przyczyniły się wszakże do tego wcale głośne sufrażystki, ze swym wodzem miss Pankhurst na czele, przeciwnie, taktyka „czynu” kwestję tę odsuwa coraz dalej w przyszłość. Charakterystykę tej taktyki znajdujemy w „Daily Chronicle” w liście grona zwolenniczek praw wyborczych kobiet, które nie mają dla niej dość słów potępienia.

„Sprawa praw wyborczych kobiet — czytamy tam — przybrała kierunek niezwykle i wysokiej krytyce ulegający. Nastęrczała się sposobność przez włączenie dodatków do bilu o prawie wyborczym osiągnięcia przynajmniej części tego, co kobiety uważają za przysługujące im prawo. Premier przyrzekł takie dodatki usilnie poprzeć. Sir Edward Grey, mr. Alfred Lyttleton, mr. Henderson i inni przyrzekli również przedstawić dodatki do bilu wyborczego. W kwestji tych dodatków mamy wszelkie prawdopodobieństwo liczyć na większość. Raz po czątek zrobiony, sprawa kobiet będzie wygrana. Jesteśmy głęboko wzburzone, że w czasach, gdzie wszyscy przyjaciele prawa wyborczego trzymają się spośpu i powinni wyzyskać nadarzającą się sposobność. Związek kobiet uważa za śmieszne wypowiedzianie prowokującej wojny rządowi. Sądymy najsurowiej każde usiłowanie wykreścić przeciw prawu i lekkomyślnie postępowanie. W naszym kraju postępowanie takie jest nietylko przestępstwem, ale głupotą. Naszym zdaniem icdnio tylko może obciążać nasze stanowisko, to jest — właśnie polityka czynu. Napaści wywierają swój wpływ nietylko na członków parlamentu, ale i na wyborców. Wielka liczba tych, którzy najsiłniej popierają naszą sprawę — praw wyborczych, w ostatnich czasach wyraża swoje głębokie oburzenie; przestali w tym kierunku działać i czekają w milczeniu; przeciwnicy

zaś nasi czują się w swym oporze umocnieni. Wszystkie kobiety, które odtąd trwać będą przy polityce czynu, szkodzą sprawie najdotkliwiej. Są to najsilniejsi sprzymierzeńcy naszych wrogów, którzy postanowili sobie nie przepuszczać naszych dodatków do bilu”.

Istotnie sufrażystki angielskie, składając dowód niedojrzałości społecznej, są jedynie w możności popuszczyć sprawę w oczach żywciliwie dla równouprawnienia kobiet usposobionych polityków angielskich. We wszystkich krajach, gdzie kobiety zdobyły sobie prawa wyborcze, zawiązują to nie taktyce rewolucyjnej, lecz wytrwałemu okazywaniu swej użyteczności w pracy publicznej. Ten czynnik decydował i zapewne zawsze decydować będzie o nadaniu kobiecie szerszych praw.

Szwecja, Norwegja, Danja i Finlandja są dowodem, że tam kobieta, gdy zdobyła sobie prawa obywatelstwa, użyła ich w celach przedewszystkiem humanitarnych i ideowych. Usiłuje podnieść poziom etyczny życia rodzinnego, społecznego i politycznego i tem zyskuje sobie coraz większy zakres oddziaływania na bieg spraw ogólnych. Przypomnieć wszakże trzeba, że danie praw obywatelstwa poprzedziły w tych krajach oświata i wychowanie; rzeczywicie równające społecznie kobietę z mężczyzną.

Z uchwał rapperswylskich.

Komisja statutowa w składzie Tarnawskiego, Bandrowskiego, Czolowskiego, oraz pp. mec. Stanisława Patka z Warszawy i Kazimierza Róga z Krakowa, zaproszonych przez Radę Muzealną, po dwudniowych obradach opracowała projekt ustawy nowej, obejmującej 29 paragrafów treści następującej:

Muzeum narodowe polskie w Rapperswylu jest własnością narodu polskiego, założone w celu przechowywania pamiątek polskich oraz zaznajamiania świata z Polską (§ 1). Siedzibą jego jest Rapperswyl. Rada nie ma prawa przenosić Muzeum, ani w całości, ani też jednego z dwóch działów do kraju, lub w inne miejsce zagranicę (§ 2). (Przy odczytaniu tego punktu rozlega się manifestacyjne „brawo” p. Róga, delegata krakowskiego). Rada składa się z 18 do 21 członków (§ 7). Wybory prezesa odbywają się co trzy lata; może on być wybrany ponownie (§ 9).

Za zarząd instytucji odpowiada cała Rada (§ 11). Paragrafem 12 ustanawia się t. zw. „delegacje”, złożoną z prezesa oraz 2, lub 3 członków Rady. Dyrektora, kustosa i bibliotekarza mianuje Rada, na przedstawienie komisji rzeczoznawców; innych funkcjonariuszów przedstawia do przyjęcia dyrektor (§ 13). Członności swe członkowie pełnią bezpłatnie. Kumulacja urzędów Rady i urzędników Muzeum jest wykluczona (§ 14).

Zebranie prawomocne Rady zgromadzić musi przynajmniej 9 członków; gdyby kompletno tego osiągnąć nie zdolano, załatwić należy budżet, sprawy nagłe i mniej ważne. W razie spraw bardzo ważnych, porozumiewać się będzie można pisemnie (§ 17). Do zmiany statutu potrzeba cztery piąte głosów. Obecni w Rapperswylu, w czasie dorocznego posiedzenia Rady członkowie, a więc: fundatorzy, wieściół, honorowi i korespondenci, tworzą wraz z nią zjazd członków Muzeum. Rada przekłada zjazdowi sprawozdania roczne, oraz sprawozdanie komisji rewizyjnej. Członkom zjazdu przysługują prawo dyskusji nad sprawozdaniami i stawianie wniosków do Rady (§§ 20 i 21). Paragrafem 24 tworzy się kategorię członków wspierających, którzy za 5 fr. rocznej opłaty otrzymywać będą sprawozdania oraz wstęp bezpłatny do Muzeum. Komisja rzeczoznawców, złożona

z 12 członków, posiada regulamin wewnętrzny. Przewodniczy jej delegat Rady; uchwały jej podlegają zatwierdzeniu Rady. W komisji decyduje prosta większość przybyłych na zjazd (§ 26).

Dyrektor reprezentuje instytucję na miejscu; odpowiada on w całości za Muzeum, oraz posiada głos doradczy w Radzie, w sprawach, zarządu jego dotyczących (§ 27).

Komisja rewizyjna składa się będzie nie z trzech członków, lecz z 5-u, z których trzech deleguje Rada, zaś jeden z nich przewodniczy, dwaj zaś ostatekni są również wybierani przez Radę, lecz nie z pośród członków Rady (§ 28).

Po odczytaniu tej ustawy, głos zabiera prezes Gałczowski, który dodaje, że ustawa powyższa odesłana zostanie do władz miejscowych do zatwierdzenia; trudności nie są przewidywane. Aczkolwiek ustawa ta nie ma prawnej podstawy wobec rządu, stosujemy ją zaraz. Konkurs na dyrektora zostanie natychmiast ogłoszony. Oprócz kilku radców, przemawiali jeszcze: mecenas Stanisław Patek, imieniem delegacji warszawskiej, oraz p. Kazimierz Róg, imieniem krakowskiej.

Pierwszy, w słowach nader gorących i porywałych, nawoływał do jedności. Mowa ta spotkała się z gorącym przyjęciem; p. Róg zaś dziękował jaknajserdeczniej za dopuszczenie delegatów do obrad, mówił o uprzedzeniach i niechęci, z jaką się oni początkowo w Rapperswylu spotkali, o staraniach ich w celu przekonania Rady o swych szczerych intencjach. W końcu zapewnił, że wyjeżdżają pełni otuchy, oraz że dumni są z tego, że przybyli do Rapperswylu wtedy, gdy Rada Muzealna poważnie się nad reformami w Muzeum zastanawiała. Tow. Przyjaciół Rapperswylu starać się będzie, aby naprawdę zasłużyło na te nazwy. Jak widzimy ze sprawozdań z obrad rapperswylskich, sprawy, które były przedmiotem tak gorącej dyskusji w prasie, pomyślnie zostały zakończone ku ogólnemu zadowoleniu. Niech będzie dobrą wróżbą dla naszej instytucji w Rapperswylu.

Zapłatywania teologa angielskiego na wykład religijny.

Jakim był stosunek Chrystusa do dzieci? Brał je takimi, jakimi są, zlewał na nie swe błogosławieństwo, tulił je w swych ramionach, leczyl, wyrwał z objęć śmierci, przypatrywał się ich zabawom, rozmawiał o nich z nimi, przyjmował ich pieczyoty, usługi, natwiera oddawał im mu cześć. Czego przedewszystkiem Zbawiciel żąda? By pozwolono dzieciom „przyjść do Niego”.

Ogarnia mnie trwoga, czy my zawsze spełniamy Jego wolę, czy właściwą drogą prowadzimy je do Niego, czy też stawiamy na tej drodze przeszkody, kryjąc Zbawiciela przez wzrokiem dzieci? Usiłujemy najprzód je „nawrócić”, wytworzyć małych teologów, męnujących rozmaitymi frazesami, dla nich niejasnymi, a Chrystus chciał, by do Niego przychodzili nie miniaturowi teolodzy, lecz — dzieci.

Mając do czynienia z dziećmi, zawsze o tem pamiętać winniśmy. Lojalność dla Chrystusa większą być powinna, niż lojalność dla konwencyonalnych pojęć i frazesów. Religja, która wpaść namy, musi być religją dziecka, a nie plonką człowieka dorosłego, wszechpioną dziecku. Heż to tragedji wypłynęło z nieuwzględnienia tego faktu. Nie naszym jest zadaniem narzucanie dzieciom masy religijnych informacji i doktryn, lecz szlachetniejsza praca karmienia duszy, rozwijania charakteru, doskonałenia osobowości.

Komenjusz — daleko widzący reformator pedagog naucezł, „Siac musimy nie rośliny, lecz ziarna”. Możemy te przyjąć jako maksymę, że co jest wychowawczym błędem, nie może być religijnym obowiązkiem. Kto ma wykladać religie, powinien wyćwiczyć się nie jako kaznodzieja,

zładowskiego, gdzie w parę minut sko-

nal. Jak stwierdzono następnie zabitym

został znany malarz Hirsch Kollar, znany

w pewnych sferach pod przezwiskiem

„Amerykanina”. Typowy nożownik

„Amerykanina”. Typowy nożownik

o smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

smutnej przeszłości. Dojechał go

i innych celów i cieszące się wielkim

zapowiedzianej reformy. Osłabił tam

znaczące ruch handlowy. Na głów-

nych ulicach stało w czasach ostat-

niejszych w wielu miasteczkach i dwor-

ach. Wobec drożyzny opału drzewnego,

pojawiające się kotły parowe, pod-

budują do coraz większej eksploatacji

torfów. Dotąd bezkorzystnie leżących.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

Er.

PROWINCJA

MINSK

W Koszarach miejskich. Zarząd miejski

zaczynał w tym roku w przykrych po-

zostawiając 181,000 rb. pożyczki

pod zastaw budynków miejskich, za-

czynała się w tym roku w przykrych po-

zostawiając 181,000 rb. pożyczki

pod zastaw budynków miejskich, za-

czynała się w tym roku w przykrych po-

zostawiając 181,000 rb. pożyczki

pod zastaw budynków miejskich, za-

czynała się w tym roku w przykrych po-

zostawiając 181,000 rb. pożyczki

pod zastaw budynków miejskich, za-

czynała się w tym roku w przykrych po-

zostawiając 181,000 rb. pożyczki

pod zastaw budynków miejskich, za-

Przyp. Red. Wczoraj o g. 1 p. po

pol. z innego źródła otrzymałmy

depezę, że miasto pali się w dalszym

ciagu.

Przyp. Red. Wczoraj o g. 1 p. po

pol. z innego źródła otrzymałmy

depezę, że miasto pali się w dalszym

ciagu.

Przyp. Red. Wczoraj o g. 1 p. po

pol. z innego źródła otrzymałmy

depezę, że miasto pali się w dalszym

ciagu.

Przyp. Red. Wczoraj o g. 1 p. po

pol. z innego źródła otrzymałmy

depezę, że miasto pali się w dalszym

Z Rosji.

Jak budowano w Rosji okręty

wojenne? Ks. Mieszczerski w „Gaz-

ecie” opowiada fakt następujący:

Poznałem pisze ks. Mieszczerski

pepnego oficera marynarki, który

prosząc budowę statku wojennego,

o to co od niego usłyszałem. Zada-

wał mi on, bym mu opowiedział, jak

budowano okręty wojenne w Rosji

„Gazecie” opowiada fakt następujący:

Poznałem pisze ks. Mieszczerski

pepnego oficera marynarki, który

prosząc budowę statku wojennego,

o to co od niego usłyszałem. Zada-

wał mi on, bym mu opowiedział, jak

budowano okręty wojenne w Rosji

Na obczyźnie.

Oddział polski na wystawie peters-

berskiej. W Petersburgu w połowie

listopada r. b. otwarto będzie w pa-

lacu sportowym pierwszą międzynarodową

wystawę artystyczno-przemysłową

p. n. „Świat mody”.

Pragnąc zjednać dla wystawy wy-

twórców naszych dyrektora jej po-

nowił urządzić specjalny oddział pol-

ski i w tym celu delegował do War-

sawy generalnego komisarza wysta-

wy, inż. Leontiewa. W tych dniach

właśnie inż. Leontiew bawił w War-

sawie i badał miejscowe stosunki

przemysłowe i rzemieślnicze. Konfer-

ował z wytwórcami i znalazłszy wielu

chętnych do wzięcia udziału w wyst-

Trzesienie ziemi

"Temps" oświadcza, że zaprzyjaźniona Francja z radością podnosi takt i właściwie zrozumienie sytuacji, jakich dają dowody Włochy.

KARA PRASOWA. Petersburg. Skonfiskowany został Nr. 7 czasopisma "Sowremennik".

ECHA KATASTROFY NA WOL-DZE. Petersburg. Dla zbadania przyczyn katastrofy na Woldzie pod Jarosławem ministerjum dróg i komunikacji wydelegowało specjalną komisję.

KASY FABRYCZNE DLA ROBOTNIKÓW. Petersburg. Ministerjum handlu wysłało 17 inspektorów fabrycznych do Niemiec i Austrii dla zbadania sprawy utworzenia kas fabrycznych dla robotników.

UWIEŻNIENIE FAŁSZERZY. Moskwa. Aresztowano bandę złożoną z 25 osób, która fabrykowała kupony Towarzystwa kredytowego i fałszywe monety.

POŻARY. Mohylów. We wsi Bochoce pożar zniszczył dwie cerkwie i 54 zabudowania.

Archangielsk. Pożar lasu w pobliżu stacji Pleskiej przybiera olbrzymie rozmiary. Las płonie z dwóch stron. Mieszkańcy sąsiednich wiosek opuszczają sadyby.

ECHA BUNTU SAPERÓW. Taszkent. Rozpoczął się proces z powodu buntu w obozie saperów. Oskarżonych jest 228 saperów.

KATASTROFA TRAMWAJOWA. Bochum. Wskutek zepsucia się hamulca w tramwaju elektrycznym, wagon wykołcił się i wjechał do restauracji. Trzy osoby zostały zabite, siedem ciężko rannych.

ZATONIECIE. Schwerin. Na jeziorze Schwerin-

kiem przewróciła się łódź żaglowa. Utonęło 5 osób.

ECHA WYROKU. Wiedeń. Pisma nieprzychylnie omawiają wyrok w sprawie zamachu na bana Cuvaja wskazując, że postępowanie rządu węgierskiego w Chorwacji połączone z zawieszeniem gwarancji konstytucyjnych i represjami musiało wywołać uczucie rozpaczy wśród ludności.

WOJNA. Rzym. W pobliżu Aleksandrii krążownik włoski zatrzymał statek rumuński "Karol" i dokonał rewizji. Trzech pasażerów, w których rozpoznano oficerów tureckich wzięto do niewoli.

Rzym. Od czasu upadku gabinetu Saída-paszy nie odbywały się żadne prywatne narady w sprawie pokoju. SULTAN MAROKAŃSKI. Gibraltar. Sultan marokański, Mulej-Hafid, przybył tu na krążowniku francuskim i odpłynął dalej do Marsylii na statku angielskim.

KONGRES ARCHEOLOGICZNY. Sztokholm. Otwarty został pierwszy bałtycki kongres archeologiczny z udziałem przedstawicieli wszystkich nadbałtyckich państw.

KIEDERLEN-WAECHTER. Konstancynopol. Zarząd miejscowego oddziału "Deutsche-Bank" otrzymał wiadomość z Berlina, jako by Kiederlen-Waechter podał się do dymisji i staje na czele zarządu berlińskiego "Deutsche-Bank".

BEZROBOCIE. Saragossa. Rozpoczął się strejk kamieniarzy, do którego przyłączają się inne zawiazy.

W EGIPCIE. Kair. Trzech oskarżonych o spisek na życie Kedywa i lorda Kitchenera skazano na 15 lat ciężkich robót.

REWOLUCJA W MEKSYKU. Meksyk. Zwolnienicy Zapato zjedli Iktapan. W walce ulicznej pokonali miejscowy garnizon.

Meksyk. Zwolnienicy Zapato idzie na Tokuk.

Meksyk. Zwolnienicy Zapato padli na pociąg osobowy i zabili 25 żołnierzy i 20 pasażerów.

REWOLUCJA W NIKARAGUIA. Managua. Powstańcy rozpoczęli ostrzeliwanie stolicy. Śród rannych są kobiety i dzieci.

Na szerokim świecie.

Katastrofa w Bochum. Dotąd wydobyto z kopalni 106 zabitych, tak, że wszystkich ofiar nie będzie więcej ponad 180.

Zjazd eucharystyczny. W czasie pochodu w Wiedniu, urządzonego z okazji zjazdu eucharystycznego, pełnić będzie służbę przeszło 15,000 żołnierzy.

Skutki szpiegostwa. Donoszą z Düsseldorfu, że fabryki nadreńskie, wyrabiające materiały wojenne, wydalili wszystkich robotników zagranicznych.

Anglicy - więźniowie. Wypuszczeni z więzienia śledczego Anglicy, których władze niemieckie aresztowały pod zarzutem szpiegostwa, opowiadają, że niemiecy obchodzili się z nimi niegrzecznie.

Wandalizm sufrażystek. Jedną z najzapaśszych sufrażystek pocięła toporem jeden z najcenniejszych obrazów "Orgja" w galerji w Glasgowie.

Policia i domy rozpusty. Rook-feller junior, syn znanego "króla o-

liwnego", przekazał prokuratorji obszerny memoriał, w którym oświadczył, iż jako właściciel domu rozpusty w centrum Nowego Jorku musiał opłacać się policji, która wymuszała na nim olbrzymie sumy.

GENY ZBOŻA.

Doniesienia telegraficzne Ag. Pet. Berlin, 31 VII (w mark. za 1000 kilo). Pszenica na termin bliższy . . . 206-206 1/2

Petersburg, 31 VII Kałusznikow. (w k za pud) Pszenica rosyjska 130 zot. 80 Owies zamoskiwiny "piererod" 100

WILNO, d. 31 lipca. Zakłady przemysłowe, składy towarowe i podjazdówka hr. A. Ty-szkiewiczicza. Żyto miejscowe furmankowe 90-92

RYNEK STEFAŃSKI. Kartofle za osiemie 90-95 Marchew za pecelek 5-8 Buraki za pecelek 5-8

Dostarczono na targ w dn. 27, 28, 29 i 30 lipca: Krów 114 Cieląt 143 Kóz 3

Notowania Wileusk. Banku Ziemińskiego.

4 1/2% Lisy zast. Wil Bank Ziem. . . 87- Akcje Wil Banku Ziemsk. prop. 613-

GIEŁDA.

Tel. Handl. Ag. Pet. Petersburg, 31 VII 1912 r. Usposobienie dla lokacyjnych mocne. dla dywidendowych wogóle spokojne.

London 3 mies. — czeki . . . 95 75 Berlin 3 mies. — czeki . . . 46 25 Prayż 3 mies. — czeki . . . 57 48

Akcje banków ziemskich: Bessarabsko-Taurydzkiego 66S, Wileńskiego 614, Dońskiego —, Kijowskiego —, Moskiewskiego —, Poltawskiego 50S, Tulskiego 46S, Charkowskiego —.

Największym dobrodziejstwem dla włosów jest regularne mycie Pixavonem, który nie tylko włosy i skórę głowy oczyszcza, lecz dzięki swej wartości w nim dziegiu (pozbawionego zapachu i koloru za pomocą chemicznego sposobu) oddziaływał wprost pobudzająco na skórę głowy.

Dzielnice Hotelu objął p. Jan Lisowski były długoletni kierownik hotelu Polerawski. W najświetniejszej sali paradowej w piętrze hotelu znajdują się wszystkie wygodne i eleganckie pokoje z wszelkimi urządzeniami i wygodami.

Advertisement for Massey-Harris tractors. 'Ostatnia Nowość! WICHER' GRABIE pokosowe kombinowane z przetrząszaczem Kanadyjskiej fabryki MASSEY-HARRIS'

Advertisement for 'Zakątek zdrowia i piękności' (Renaissance). SKŁAD APTECZNY 'RENAISSANCE' w domu hotelu Europejskiego, ul. Niemiecka 2.

Advertisement for 'Zakątek zdrowia i piękności' (Renaissance) regarding a school. Zarząd Woronieckiej niższej Szkoły rolniczej WILEŃSKIEGO TOWARZYSTWA ROLNICZEGO

Advertisement for Strelitz Institute of Technology. Instytut Politechniczny Strelitz

Advertisement for Rozkład Pociągów (Train Schedule). Letni, od dnia 18 kwietnia (1 maja) 1912 r. Czas miejscowy.

Advertisement for Dwuteowe BELKI żelazne (Double Iron Beams). BLACHA dachowa zwykła i cynkowa sukcesorów S. S. Jakowiewa.

Advertisement for Feliks Dessler. W zakładach naukowych ZOFJI WOŁOWSKIEJ w Warszawie, Piękna 28, telef. 78-60.

Advertisement for Singer Sewing Machines. MASZYNY DO SZYCIA KOMPANJI SINGER

Advertisement for Lecznica Wozniesieńska (Clinic). Lecznica Wozniesieńska. Przyjęcia chorych we wszystkich specjalnościach do oddziału stacyjnego.

Advertisement for Delikatesy (Delicacies). 'DELIKATES' tańsza i LEPSZA od zagranicznej w magazynach delikatesowych

Advertisement for Biuro Jasińskiego (Office). Biuro Jasińskiego, Warszawa, Włodzimierska 19.

Advertisement for Student (Student). Student ostatniego kursu, rutywny korepetytor poszukuje od zaraz korepetytora na wyjazd do wiośny lub dłużej roku przyszłego.

Advertisement for Mieszkania (Housing). Mieszkania. Do wynajęcia 5, 6 albo 11 pokoi ze wszystkimi wygodami.

Advertisement for Uczni (Students). Uczni na mieszkaniu przyjmie troskliwą opiekę, kuchnię zdrową, korepetycje na miejscu do młodszego klas. — 0 bliższych warunkach dowiedzieć się w Administracji Kurjera.

Advertisement for Uczni (Students). Uczni na stancji z dobrego towarzystwa przyjmują w domu po dyrektorze szkoły. Troskliwa opieka, warunki hygieniczne. Bliższe szkół. Warszawa, Wielka 23, dawniej 8, m. 4, telef. 238-62.

Advertisement for Dentysta Nowiński (Dentist). Dentysta Nowiński w tym roku nie wyjeżdża nigdzie i pozostaje całe lato w Wilnie.

Advertisement for Mapa Litwy i Białejrussi (Map). Mapa Litwy i Białejrussi z oznaczeniem miast, miasteczek, osad, większych wsi, parafii, dróg żelaznych, stacji kolejowych, dróg bitych i t. p.

Advertisement for Polskie Biuro Leśne (Forestry Office). Ks. Zdzisław Lubomirski i S-ka, Warszawa, Żółwina 22.

Advertisement for 'Zakątek zdrowia i piękności' (Renaissance) regarding a pharmacy. Kupującym wydaje się premje bezpłatnie 'Zakątek zdrowia i piękności'

Advertisement for 7-klasowe Gimnazjum Żeńskie (7-class Girls' Gymnasium). 7-klasowe Gimnazjum Żeńskie z wszystkimi prawami szkół rządowych

Advertisement for ANNY de GUILBERT. ANNY de GUILBERT w WARSZAWIE, PRZENIESIONE zostało (z ulicy Zielnej) na ulicę Ś-to Krzyską № 35.

Advertisement for MOTORY ROPOWE (Gas Engines). MOTORY ROPOWE. ZAKŁADY WIGAND w REWLU

Advertisement for JUROKSIL. JUROKSIL. Sprzedaż hurtowa dla kraju Północno-Zachodniego: D/H M. Kahan i B. Harber

Advertisement for Majace około 5000 rb. (Honey). Majace około 5000 rb. reszta na wypłatę, przy zabezpieczeniu, można na być, isto. od wielu lat, sklep wielokolejny w bardzo dobrym punkcie.